

tonjan tytöt

rakkaat

pieni leonid

Yhteisen taivaan alla

Helena Jokinen

**Yhteisen
taivaan alla**

Yhteisen taivaan alla

Helena Jokinen

YHTEISEN TAIVAAN ALLA

© 2012 Helena Jokinen

Kannen suunnittelu ja graafinen toimittaja: Riitta Hyövälti

Valokuvat: Helena Jokinen

ISBN 978-952-286-465-9

Valmistaja: BoD - Books on Demand, Norderstedt, Saksa 2012

Kustantaja: BoD - Books on Demand, Helsinki, Suomi www.bod.fi

SISÄLLYSLUETTELO

1.	Lähtö.....	11
2.	Kutsumus avautuu.....	22
3.	Alkuinnostusta.....	30
4.	Avoimista ovista.....	36
5.	Iloa jakamassa.....	45
6.	Onnistumisia ja pettymyksiä.....	57
7.	Uusi armon vuosi.....	64
8.	Vapauteen.....	71
9.	Vauhdissa.....	76
10.	Kesälomalla.....	81
11.	Sinne, missä tarvitaan.....	87
12.	Opintomatkoja.....	92
13.	Työsarkaa.....	102
14.	Matkakumppaneita.....	107
15.	Veljen kanssa sotaretkellä.....	113
16.	Smirnov, Igor Mihailovits.....	117
17.	Kaikenlaisia koteja.....	125
18.	Kylvötyötä.....	130
19.	Uusi Elämä.....	137
20.	Venäjän lapsia.....	141
21.	Oi, ihana kesä.....	146
22.	Aihetta juhliin.....	152
23.	Anneli Helminen.....	156
24.	Miestenkodin kiertokoulu.....	161
25.	Venäläistä liikennettä.....	165
26.	Samohvalov.....	170
27.	Oleg Pestrikov.....	175
28.	Nesterova, Nina Mihailovna.....	178
29.	Mirotvorets.....	183
30.	Jukka ja Liisa Järvi.....	185
31.	Jumalan suunnitelmissa.....	189
32.	Evangelistat autoilla.....	194
33.	Israeliin.....	199
34.	Kahden puolen rajaa.....	202
35.	Työyhteisömme.....	208
36.	Marta.....	214
37.	Vankiloiden ovet sulkeutuvat... ..	218
38.	Vankilatyön jälkeen.....	224
39.	Samohvaloviin ja takaisin.....	233
40.	Sadonkorjuuta.....	238
41.	Kotiinpaluu.....	241

Valokuvia..... 244-253

Lähteitä ja yhteistyötahoja..... 254-256

Yhteisen taivaan alla

Kaksikymmentä vuotta Riihimäen Idäntyyön matkaa on pitkä aika, tarinoita riittää. Nämä kirjoitetut ovat vain pieniä välähdyksiä tapahtuneesta. Olen näillä sivuilla kertojana ja melkein kuin päähenkilönä, mutta se on vain näkökulma. Olen tarinassa vain näyttämässä kuin taskulampulla valoa, jonka kiilassa näkyy enemmän.

Olen kertonut Idäntyyöstä kappaleen kerrallaan niin kuin olemme matkoja tehneetkin. Askel kerrallaan asiat tapahtuivat ja selvenivät, ymmärrys lisääntyi, näköalat aukenivat. Idäntyyön matkat ja avustustyö avasivat meille aivan uuden maailman. Mitä me ennen tiesimme venäläisistä, inkeriläisistä, vangeista, lastenkotilapsista, venäläisistä kylistä?

Tarinassa on mukana valtava määrä ihmisiä ja heidän kohtaloitaan, osa heistä on kirjan päähenkilöitä, osa vierailijoita. Kaikki he ovat todellisia ihmisiä.

Ennakkoluuloista ja peloista huolimatta saimme tutustua maikan varrella Venäjän lämpimiin ihmisiin, kovaan elämään, katkeraan historiaan. Taivaan Isä oli järjestänyt meille etukäteen hyviä inkeriläisiä tulkkeja ja oppaita venäläiseen sielunmaisemaan.

Venäjän raja on ollut aina suomalaisille muutakin kuin valtakunnan raja, siinä on yhä valtava lataus menneitten vuosisatojen ja kymmenien vihaa, alemmuutta ja epäluuloa. Vain Jumala voi eheyttää ja rakentaa todellista rauhaa ja ystävyyttä tämän yhteisen taivaan alla.

Olen kirjoittanut tämän kaikille niille, jotka sanovat: ei minusta ole mihinkään, en minä osaa. Tai: sitten kun paranen, sitten kun tulen sellaiseksi tai tällaiseksi, sitten ...!

Olen sitä mieltä, että kun Jumala kutsuu sinua, mihin tahansa Hän kutsuukaan, vastuu on Hänen!

Kutsuttuna saa kulkea Hänen ihmeellisessä rakkaudessaan!

Helena Jokinen

1. LÄHTÖ

Olimme lähdössä Pietariin aamulla klo 5 kotipihaltamme Kormusta. Leena Leppäniemi Helsingistä ja Merita Saajos Tampereelta olivat olleet jo yötä ja pakatut tuliaisavarat odottivat verannalla. Oli keskiviikko, tammikuun 4. päivä v. 1995, pakkasta oli lähes parikymmentä astetta ja lunta maassa.

Auto kuskeineen oli myöhässä, mutta tuli kuitenkin. Harmillista kyllä, autossa oli jo hänen toimestaan niin paljon tavaroita, etteivät varaamamme tuliaiset mahtuneet mukaan. Yritimme kuitenkin tunkea Volkkariin vielä laatikon lasten kenkiä ja ison säkin naisten terveyssiteitä, joista toinen paali jäi odottamaan muuta kyytiä Venäjälle. Varaamamme keksit piti jättää kotiin ja paljon, paljon muuta.

Auto oli siis täynnä ennen ensimmäisiäkään matkustajia. Matkalaisia haimme lisää: Liisa Järvi, Eeva-Liisa Koivula, Pirjo Hakulinen, Terho Pelkonen ja Hannu Saarinen, joten meitä oli yhdeksän henkeä. Merita, Leena ja kuljettaja, Eino Harjula, istuivat edessä, me takana istuimme ahtaasti. Jokaisella oli jaloissaan ja sylissään tavaraa, liikkua ei voinut. Istuin yksin perimmäisellä takapenkillä, muuten penkki oli täynnä tavaraa, enkä nähnyt sieltä juuri mitään. Muuten oli kuuma, mutta jalat palelivat.

Ryhmä oli minun kutsumani, joten koetin olla ryhmänjohtaja, vaikka tunsin suurta pelkoa siitä miten selviämme. Olisi ollut niin paljon helpompaa nojautua johonkin isompaan auktoriteettiin, mutta nyt olin vastuussa porukasta. Jokainen

osallistuja maksoi auton kuluja ja kuljettajan palkkiota ja sekin vähän jännitti miten rahat riittäisivät kaikkeen. Olin porukassa ainoa, joka oli jo käynyt Pyhän veljeyden keskuksessa, jonne meidän piti mennä asumaan. Onneksi kuljettajamme Eino oli tottunut Venäjän kävijä! Matkalla tosin kävi ilmi, ettei hän ollut milloinkaan käynyt Viipuria pidemmällä ja sielläkin vain muutaman kerran.

Rajan ylitys Nuijamaalta vaati jonkin verran jonottamista, mutta sekavista olosuhteista huolimatta saimme passimme leimattua ja kuorman tarkistettua. Rajan jälkeen olimme Venäjällä. Tunsimme nenässämme uudet hajut ja mieli rekisteröi herkästi kaiken erilaisuuden. Olimme vieraassa maassa.

Poikkesimme Viipurissa kauppahallissa Einon ehdotuksesta. Halli oli silloin melko avara ja puolityhjä. Lihatiskin oudosti leikattu, suorastaan silputtu liha ja sitä koristavat sianpäät osoittivat paikan eksotiikkaa. Eikka keräsi meiltä kolehdin ja osti lihaa lastenkoti Pelastusrenkaaseen, jonne olimme menossa. Hän vei sinne lihaa joka kerran käydessään, koska lapset saivat sitä hyvin harvoin lastenkodin pienistä määrärahoista johtuen. Lastenkodin miesjohtaja oli ovella meitä vastassa ja saimme nähdä muutamia lapsiakin. Eino oli heille hyvin tuttu ja tapaaminen oli iloinen. Suuri osa autossamme olevista Einon laatikoista oli tarkoitettu tänne lastenkotiin. Illan jo pimentyessä jatkoimme matkaamme Pietariin nyt jo hieman väljemmin!

Osasimme Vyborgskoje Sosseella sijaitsevaan Mannergaimin bunkkeriin ja Pyhän veljeyden keskukseseen! Siinähan se, mäkeä alas tullessa juuri kun silmien eteen avautuu korkeiden kerrostalojen tiheä viidakko, käännytään tien yli vasemmalle, harmaatiilinen rakennus! Kiipesimme päädyn pimeitä rautaportaita toiseen kerrokseen ja siellä meitä odottivat Esteri Mihailova ja Ljuba Valtsifera, keskuksen johtavat työntekijät. Esteri oli meille tuttu monilta Suomen vierailuiltaan, Ljubaa emme niin hyvin tunteneet. Koko kerros, ehkä noin 200 neliötä, oli keskuksen tiloja ja melko hiljattain otettu käyttöön. He esittelivät meille paikat, tässä on keittiö, toimisto ja neuvotteluhuone, tässä varasto, lajittelu, ihmisten tapaamistilat. Heti alkoi tuntua kotoisemmalta. Huonekalut olivat ihan tuttuja, meiltä sieltä Riihimäen kautta tulleita. Keittiön pöytä oli juuri

se Raimo Laineen kunnostama pirtinpöytä ja penkit, ja tutulta näytti kirjoituspöydät, sohvut, tuolit, niin ja koriste-esineetkin. Merita tunnisti kuusivuotiaan poikansa lahjoittaman oravan koristavan Esterin pöytää. Keittiössä oli takanurkassa iso pino keksejä, joita olimme lastanneet tänne tulevaan kuormaan juuri ennen joulua. Siitähän voisimme ottaa niitä tuliaisiksemme vankiloihin.

Esteri keräsi meiltä rahat ja kävi maksamassa alakertaan yöpymispaikkamme ja näytti minulle, kuinka rautaoven lukko toimii. Hyvää yötä, aamulla tavataan! Niin Esteri ja Ljuba lähtivät koteihinsa. Laitoimme iltapalaa ja istuimme siinä keskuksen keittiössä ja iloitsimme, että olimme perillä ja kaikki hyvin. Täytimme yhdessä joulupusseja seuraavaa päivää varten, meillä oli nyt kaikkea, kun keksit olivat tulleet jo etukäteen. Hampaiden pesu jäi siltä illalta, kraanasta tuleva vesi oli pelottavan ruskeaa. Puhdasta tiskivettä oli onneksi lämpiämässä kaasuhellalla. Muut lähtivät etsimään makuuhuyttejään, kun jäin vielä sulkemaan pimeään käytävään uloimmaista rautaovea. Avain oli noin 25 cm pitkä, siitä työnnettiin sisään ensin vain puoli mittaa, käännettiin kaksi kertaa väärään suuntaan, työnnettiin avain pohjaan ja käännettiin jälleen pari kertaa. Kesti tosi kauan, ennen kuin löysin avaimen oikeat asennot, pelko ja jännitys lisääntyivät yritys yritykseltä, lopulta polvet loukkua lyöden sain oven kiinni.

Junanvaunu, jossa meillä oli varattuna makuutilat, sijaitsi lähes toisen kerroksen korkeudella ja sinne pääsi talon portaikosta. Vaunun kapeassa käytävässä oli himmeät lamput, mutta kaikkiin koppeihin ei tullut valoja, eikä kaikkia ovia saanut lukkoon. Useimmat matkalaisista olivat jo löytäneet itselleen hytin ja yösijan, mutta muutamilla oli vielä haku päällä. Hytit olivat pieniä ja nuhruisia, ovea vastapäätä pieni ikkuna, vastakkaisilla seinillä kaksi laveria, pituutta sen verran, että jalkoja ei saanut suoraksi. Joissain vaunuissa oli parisängyn tyylinen laveri keskellä hyttiä, Merita valitsi sellaisen. Muita yöpyjiä emme illalla nähneet, mutta yöllä kuului puhetta ja kulkemisen ääniä. Ja aamuyöstä unen keskelle hiipi tietoisuus kylmyydestä, joka vain lisääntyi. Kaikki eivät olleet saaneet unta ollenkaan kapealla ja kovalla laverilla, mutta kukaan

ei valittanut. Laitoin vaatteet päälle nopeasti hengityksen höyrytessä ja kaurapuuron keittoon! Rautaovi oli yhtä vaikea avata, kuin sulkeakin.

Auto oli säilynyt talon takana hyvin vartioituna ja lähti pakkasessa käymäänkin.

Meidän piti tavata tulkkimme Nina Vladimirskaia seuraavalla metroasemalla nimeltään Ozerkij, mutta ajoimme ohi aseman. Sininen metroaseman merkki M oli piilossa silmiltämme. Katsoimme kartasta, että Suomenasema on suoraan etelään ajettaessa Nevan rannalla ja siitä jatkettaisiin sillan yli ja Nevski-prospektille ja sitä Moskova-prospektille. Kyllä me osaamme! Ajoimme halki harmaan Pietarin, sen likaisten talojen reunustamien katujen. Hotelli Pulkovskajan edessä oli suuri liikenneympyrä, jonka keskellä oli korkea obeliski ja patsaita. Ympyrässä oli niin paljon kaistoja ja autoja, ettei Eikka ensimmäisellä kerralla päässyt sieltä pois, eikä vielä toisellakaan yrittämällä, mutta ei hätää, kierretään aukio uudelleen. Lopulta pääsimme pois liikenneympyrästä ja olimme pysäkillä klo 9, kuten pitikin. Sinne saapuivat tulkkimme Nina Nesterova, Bertta Karonen ja Eleonora Skrypina. Jatkoimme heidän opastuksellaan Moskovan valtatielle kohti Sablinon vankilaa. Se olisi noin 40 km etelään Pietarista. Tie ei missään nimessä näyttänyt Moskovaan johtavalta valtaväylältä, se oli kapea ja kuoppainen. Tie nousi vuoroin pienelle mäelle, vuoroin painui notkoon, joka kerran mäelle noustuamme kelmeä, talvinen aurinko oli noussut hieman korkeammalle loistaen suoraan silmiin. Sablino -joen jälkeen käänsimme tien yli vasemmalle, tehdasta muistuttavaa rakennusryhmää kohti.

Tulkit menivät sisään ilmoittamaan tulostamme, me teimme sisaruspiirin ja rukoilimme yhdessä tilaisuuden puolesta. Kasvattajaupseeri tuli meitä hakemaan vankilaan. Ahtaassa käytävässä oli koppi, jossa vartija tarkasti tavaramme ja passimme otettiin säilytykseen. Kun kaikki olivat valmiit, saimme luvan lähteä eteenpäin. Astuimme uloimmalle pihalle ja meidät johdatettiin upseerien kerrokseen. Johtaja Valentin Lebedev otti meidät myhäillen vastaan huoneessaan, kyseli nimet, ammatit ja palkkatietoja. Sitten hänellä oli oiva tilaisuus kertoa, kuinka pienellä palkalla hän työskentelee. Se olikin totta,

ottaen huomioon hyvin korkean koulutuksen. Hän kertoi myös miten vankilan ilmapiiri oli muuttunut Reijo Loikkasen tultua tekemään hengellistä työtä Sablinoon. Ennen niin riitaisa ja väkivaltainen vankila oli muuttunut kuin opiskelija-asuntolaksi. Muisti hän kertoa siitäkin, miten meidän oletettiin käyttäytyvän vankilassa. Piti kulkea yhdessä vankilavirkailijan jäljessä, vangeilta ei saanut ottaa mitään eikä heille saanut antaa mitään, vain ne pussit, jotka olimme kertoneet jakavamme naisille. Sitten oli jotakin mainintaa nuorten tyttöjen ryhmästä, joka oli juuri saapunut Kaliningradista, voisimmeko tavata heitäkin?

Meitä ohjattiin ensimmäisen pihan läpi seuraavasta portista sisäpihalle. Paljon naisvankeja oli ulkona ovien lähellä juttelemassa ja tupakoimassa, kaikenikäisiä, vanhuksia, melkein lapsia. Näkymä oli hyvin kirjava, useilla oli yllään harmaa, likainen toppatakki, huivi päässä, jaloissa huopatossut tai ohuet kangastossut. Puskimme läpi ihmismuurista ja rakennuksen ovesta, nousimme toiseen kerrokseen ja meidät opastettiin huoneeseen, jossa oli edessä koroke ja punaisia, likaisia tuoleja riveittäin. Naiset alkoivat täyttää istuimia edestä alkaen, lopulta tila oli tupaten täynnä vankeja, ehkä 200 naista. Joitakin kirkkaita katseita näkyi uteliaitten vankien joukossa.

Aloitimme tilaisuutta esitellen itsemme ja kerroimme, miksi olimme tulleet: Olemme itse saaneet syntimme anteeksi Jeesuksen Kristuksen tähden, ja haluamme kertoa teille, että tekin voitte saada syntinne anteeksi ja aloittaa uuden elämän! Lauloimmekin ihan suomeksi, vaikka kukaan meistä ei ollut varsinaisesti kovin laulutaitoinen. Olin tilaisuuden juontajana, Hannu, Leena ja Liisa puhuivat, Pirjo luki psalmin. Onneksi meillä oli hyvät tulkit, jotka käänsivät kaiken parhain päin! Lopuksi kysyttiin, halusiko joku esirukousta puolestaan. Kun melkein kaikkien kädet nousivat, muodostimme rukousryhmät ja rukoilimme kaikkien puolesta, jotka tulivat eteen. Tämän jälkeen tultiin sanomaan, että nyt olivat valmiina ne Kaliningradista tulleet tytöt, heitä oli 50. Merita, Leena ja Nina menivät jakamaan pusseja heille. Myöhemmin saimme kuulla, että he olivat saaneet keskustella tyttöjen kanssa ja tilanne oli ollut oikein koskettava. Sillä aikaa yritimme jakaa tuliaiset ja se olikin kaikkein vaikeinta. Naiset kävivät yhtä

aikaa kimppuamme ja oli ihme kun pysyimme pystyssä siinä hyökyaallossa. Vartija sai sen verran järjestystä aikaan, että saimme pussit ja traktaatit jotenkin jaettua.

Kaiken tämän jälkeen luoksemme tuli joukosta Elsa, suomea puhuva nainen, joka oli asunut Novgorodin alueella. Hän kertoi joutuneensa vankilaan puukotettuaan miestänsä, joka oli raiskaamassa hänen tyttärtään. Reijo Loikkasen tullessa tuomaan vankilaan evankeliumia, se oli tavoittanut hänetkin. Hän halusi nyt elää toisenlaista elämää. Samoin tutustuimme Ljuda Novikovaan, pieneen naiseen, jolla oli loistavat kasvat, Lenaan, Svetaan ja moneen muuhun uskovaan naiseen. Kielimuuri oli korkea, en ymmärtänyt sanaakaan siitä, mitä puhuttiin. Koko ajan oli vain tulkkien varassa. Rukousjonossa kuulemamme pienet sirpaleetkin näiden naisten elämästä olivat kovin koskettavia.

Iltapäivällä klo 16 olimme sopineet tapaavamme Ulitsa Basseinajalla Liisa Gerdiniä, Kansan Raamattuseuran lähettiä, joka oli tehnyt täällä katulapsityötä nyt puolitoista vuotta yhdessä miehensä Kjellin kanssa. Olin soitellut Liisalle Suomesta ja hän oli luvannut opastaa meidät jakamaan avustuksia katulapsille. Odottelimme, Liisaa ei kuulunut. Yllättäen tapasimme ulkona Kirsti ja Urho Ahtisen, jotka olivat myös Pietarissa vankilakierroksella. Saimme kuulla, että he ovat lähteneet vankilaevankelistoiksi tänne omalla kustannuksellaan, tekevät viikon jakson yhteen menoon eri vankiloissa ja palaavat jälleen parin kuukauden kuluttua viikoksi. He kaappasivat siitä Ninan ja Bertan tulkeikseen ja lähtivät vuorostaan vankiloihin.

Lopulta joku meni katsomaan Gerdinien ovelle ja naapurilta löytyi kirje, että katulasten joulujuhla oli alkanut klo 16 jossakin paikassa, jota ei mainittu. Lähdimme kohti majapaikkaa. Ajoimme ja eksyimme ja eksyimme ja ajoimme. Kukaan ei tiennyt, missä olimme ja kuinka päin karttaa piti katsoa. On vähän turhauttavaa eksyä niin suuressa kaupungissa kuin Pietari, varsinkin toispakkakuntalaisen, joka ei osaa lukea katujen nimikylttejä. Kiistelyn ja erilaisten näkemysten seurauksena kuljettaja menetti hermonsä loputkin rippeet, nousi kiukuissaan autosta, heitti hattunsa katuun ja hyppi hetken sen päällä. Sitten hän astui autoon, starttasi jälleen ja reitti löytyikin!

Yhteisen taivaan alla

kertoo Riihimäen Idäntyön historiaa yhden ihmisen näkökulmasta.

Toiminnan alkamisesta on vuonna 2012 kulunut 20 vuotta. Jakso on pala aikamme lähetyshistoriaa.

Alkuperäinen näky oli toimia venäläisten vankien hyväksi Pietarin alueen vankiloissa, julistamalla evankeliumia ja viemällä humanitääristä apua.

Venäjä kävi näinä vuosina läpi suuren murrosvaiheen, ja uusia työn kohteita ja avun tarvitsijoita löytyi lisää perheistä, lastenkodeista ja sairaaloista.

Yksin ei ole kenenkään tarvinnut lähteä matkaan sillä innokkaita evankelistoja ja avustajia on riittänyt. Jokainen lähtijä on saanut kokea niin taisteluja kuin Jumalan siunausta.

Kaksikymmentä vuotta Riihimäen Idäntyön matkaa on pitkä aika ja tarinoita riittää - tarinoita voitoista ja tappioista, Jumalan ihmeellisestä avusta ja johdattuksesta - elämästä yhteisen taivaamme alla.

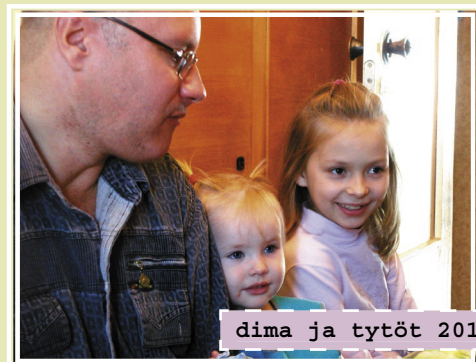
vankilassa 2006

vankisairaalassa 2006

hilda ja lapset 2008

dima ja tytöt 2010

9 789522 864659